

тарита на чекръчето", която открива нова ера въ развитието на немската пъсенна лирика.

Ш. е излязъл богатството на чувствата и красотата на фантазията си въ пъсните, въ които — чрезъ вълшебните модулатии и редуване на богатството на тоносовите багри вътъхъ (пъсните), прониква дълбоко въ душата на слушателя. Започналъ на 14 години възрастъ — съ компонираме на Осиановите пъсни въ равния тонъ на народната строфа на форма, презъ Шилера любовната лирика на Гьоте, Ш. достига до мистиката на Новалиса, и съ неизвестима мелодическа изобретателност и сила на фантазията, едва двадесет годишиенъ, Ш. е билъ пъленъ, съвършенъ майсторъ на пъсната. Но този велики пъснотоврецъ (Ш.) би билъ немислимъ безъ Гьоте, защото чрезъ Гьотевата лирика Ш. е почувствуval всичката прелест на немския езикъ, особено въ любовната му лирика, чиято мощна звучност прониквала и се отеквала дълбоко въ душата му. Чрезъ Гьоте той получава откровение въ пълния разстѣгъ на човѣшката изживявания — отъ най-тънката и нѣжната лирика — до най-мрачните чувства. 1815 Ш. написва 144 пъсни, нѣкои отъ които въ различни редакции, така че числото имъ трѣбва да се увеличи съ още 20. Тази година се явява всѣкакъ решаваша за пъсенното творчество на Ш., като време за лирически опитъ и експериментъ — до пълно овладяване на техниката, и окончателно установяване на формата. Съ своята музикално-живописна фантазия Ш. се е напълно вживявалъ въ текстовете на пъсните, при избора на които той проявявалъ та-къвъ изященъ вкусъ и тънки изисквания, че нищо съ посрѣдствена поетична стойност и филистерски моралъ не е могло да попадне подъ неговото перо. Божествената искара въ неговата пъсень се получава отъ пълното спосрещане на фантазията съ чувството. Ш.-вата пъсень не е обикновенъ коментаръ, или

проста илюстрация на текста, а едно негово тоново превъплътане, съ пълно вътрешно и външно единство. Клавирниятъ съпроводъ е органически свързанъ съ соловия гласъ, и е обикновено разиобразенъ и богатъ отъкъмъ ритъмъ, мелодия и хармония — чисто Ш.-ви. Броятъ на Ш.-вите солови пъсни, до края на неговия 32 годишенъ животъ, достига кръгло удивителната цифра 600, нѣкои отъ които съ завършени цикли, като: „Хубавата воденичарка“, „Зимно пътуване“, „Лебедови пъсни“. Първиятъ отъ тѣхъ, писанъ въ самия край на живота на гениалния пъснотоврецъ, съ прелестни моментни лирически картички, пречупени презъ едно трагическо съзнание — за близкия неговъ край. Творби: 8 симфонии, 2 увертиюри, 1 струнно трио, 14 струнни квартета, 1 клавирквинтетъ, 2 квинтета, единиятъ съ контрабасъ, съ тема въ бавната частъ — мелодията на пъсната „Пъстьрвата“, — (Follenquintet), 1 октетъ, 15 сонати, 2 фантазии, 8 импромтия, музикални моменти, валсове и лендлери — за пиано на 2 ръце, 2 сонати, 7 марша, вариации, полонези, 1 фантазия, ронда, 1 фуга „Гранд дуа“, и др. за пиано на 4 ръце, фантазия-дуо, 3 сонати, и „Брилянто рондо“ за цигулка и пиано, „Победната пъсень на Мириамъ“ за сопранъ-соло, смѣсень хоръ и пиано, „Пъсната на духоветъ върху водата“ за 8-гласенъ мажки хоръ съ струнни инструменти, „Химнъ на св. Духъ“ за сѫщия съставъ, „Вѣра, надежда и любовъ“ — смѣсень хоръ и духови инструменти, 2 мажки хорове съ 4 хорни, 2 Стабать матеръ, 4 Тантумъ-ерго за смѣсень хоръ, оркестър и органъ, 6 меси, Нѣмска меса, 5 Салве регина, 92-и псаломъ за баритонъ-соло и смѣсень хоръ, и около 20 опери и зингшили.

Шулхофъ, Ервинъ — Schulhoff, Erwin — значителенъ клавирvirtuозъ и даровитъ компонистъ, род. 8 юни 1894 въ Прага, учили съначало пиано при фонъ Албестъ, после въ консерваторията (Тернъ) въ Прага, при Крель, Тайхмюлеръ и Регеръ — въ Лайпцигската консерватория, после при Фридбергъ, Щайнбахъ и Узиели въ Кьолнската консерватория, и въ Висшата музикална школа въ Берлинъ. Ш. е пианистъ съ рѣзка индиви-